כ״ו בתמוז תש״ע
8.7.2010

סיכום ישיבת המועצה לגנים לאומיים ושמורות טבע

מספר 138 מיום 8.7.2010

השתתפו החברים: מר מנחם זלוצקי – המשרד להגנת הסביבה, מ״מ יו״ר
ד״ר אפרים אבן – נציג ציבור
מר רפי אלמליח – מנהל מקרקעי ישראל
פרופ׳ פועה בר – אוניברסיטת בן גוריון
ד״ר עוזי דהרי – רשות העתיקות
גב׳ אביבה הררי - נציגת ציבור
מר עודד וינר – רבנות ראשית
מר אהרון ולנסי – ראש מועצה אזורית גליל עליון
גב׳ אהובה זקן – משרד התיירות
ד״ר נורית ליסובסקי – טכניון
מר רוני נאמן – משרד החינוך
גב׳ אהובה פלג – מנהל התכנון, משרד הפנים
פרופ׳ חיים קיגל – הפקולטה לחקלאות
מר מרדכי קירמאייר – ועדה מקומית
מר יחיאל רז – משרד החקלאות
מר יואב שגיא - נציג ארגון ״חיים וסביבה״

מוזמנים: מר מודי אורון – סמנכ״ל רשות הטבע והגנים
מר יובל פלד – מנהל חטיבת תכנון ופיתוח
גב׳ ענת יציב - מנהלת אגף מקרקעין, רשות הטבע והגנים
מר אורן מרגלית- מנהל התכנון, משרד הפנים
מר יוסי וירצבורגר – משרד התשתיות

סדר היום:

1. הודעות היו"ר.

2. תכנית מי/961: **שמורת טבע יער הכפירה:** שינוי יעוד מיער פארק מוצע, יער טבעי לשימור ויער טבעי לטיפוח בתמ"א 22 לשמורת טבע. המלצת המועצה להכרזת השמורה.

3. תכנית י/מי/1: **יער הסטף**: אישור המועצה לשינוי 303 דונם מיער טבעי לשימור ויער נטע אדם קיים בתמ"א 22 לשמורת טבע. המלצת המועצה להכרזת שטח של 410 דונם כשמורת טבע. מבוקש אישור המועצה לשינוי שטח של 889 דונם מגן לאומי בתמ"א 8 ליער נטע אדם קיים (368 דונם) וליער פארק קיים (521 דונם). מבוקש אישור המועצה לשינוי 137 דונם משמורת טבע ליער נטע אדם קיים. המלצת המועצה להכרזת גן לאומי הר חרת בשטח של 574 דונם בתמ"א 8.

4. תכנית מס' חד/1420: **שמורת טבע וגן לאומי חוף גדור**: המלצת המועצה לקראת הכרזת גן לאומי ושמורת טבע.

5. תמ"מ 3/9/2: **הגדלת הישוב תמרת**: מבוקש אישור המועצה לשינוי תמ"מ 2 לשם הרחבת הישוב תמרת לתחום שטח גן לאומי יערות כפר החורש (ג/23/17) בתמ"א 8.

6. תכנית ג/8776: **גן לאומי שימרון:** המלצת המועצה לקראת הכרזה של 1,905 דונם גן לאומי.

7. תכנית ג/18420: **אשחר**: מבוקש אישור המועצה לגריעת 135.62 דונם מתחום שמורת נוף נחל חלזון (נ/24/20), להרחבת הישוב.

8. תכנית גנ/18346: **מושב מירון – שינוי יעוד קרקע בנחלות מס' 80, 82 ו- 83:** מבוקש אישור המועצה ע"פ סעיף 6 לתמ"א 8 לגריעת 6.3 דונם מתחום שמורת טבע מוכרזת הר מירון בהתאם לתכנית מפורטת מס' ג/97.

9. תכנית ג/17411: **יערות דלתון קדש:** מבוקש אישור המועצה לשינוי יעוד מיער טבעי לשימור, יער טבעי לטיפוח ויער נטע אדם קיים לשמורת טבע (סה"כ 1,938 דונם) ומשמורת טבע ליער טבעי לטיפוח וליער טבעי לשימור (סה"כ 2,269 דונם). המלצת המועצה להכרזת השמורות שבתכנית (שמורת נחל חצור, שמורת הר עלמון, הרחבת הר יחמור וברכות דלתון).

10. תכנית ג/12044: **שמורת טבע מתלול צורים**: ירדה מסדר היום. נידונה בישיבה מס' 126 מיום 1.3.07.

1. הודעות היו"ר

1. **שנת המגוון הביולוגי** - שנת 2010 הוכרזה ע"י האו"ם כשנת המגוון הביולוגי. במסגרת שנה זו, התקיימו מספר ימי עיון וכנסים מדעיים. המשרד להגנת הסביבה הוציא לאור תכנית לאומית למגוון הביולוגי בישראל, בשת"פ עם רט"ג וגורמים נוספים.
2. **דרך מנור לנחל יתלה** – המועצה דנה שלוש פעמים בתכנית "דרך מנור". הגריעה של הדרך אושרה. היה דיון בועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, בהשתתפות נציגי מנהל התכנון ונציגי הרכבת, שהתחייבו . שלמרות אישור הגריעה לצורך האישור הסטאטוטורי, הם ייבחנו פעם נוספת את הצורך האמיתי בדרך. בישיבה של ועדת הפנים דנו בגריעה של כביש מספר 1 משער הגיא לשואבה והשבוע נדון במועצה הארצית – המהלך הושלם ויובא בקרוב להחלטת ממשלה.
3. **שמורת טבע וגנים לאומיים מוכרזים** – יובל פלד דיווח שהיקף השטחים המוגנים עומד כיום על 4 מיליון 672 אלף דונם של שמורות טבע וגנים לאומיים מוכרזים:
סה"כ היקף שטחן של שמורות הטבע: 4 מיליון 470 אלף דונם.
סה"כ היקף שטחם של הגנים הלאומיים: 202 אלף דונם.

2. תכנית מי/961: שמורת טבע יער הכפירה

מטרת הדיון: שינוי יעוד מיער פארק מוצע, יער טבעי לשימור ויער טבעי לטיפוח בתמ"א 22 לשמורת טבע. המלצת המועצה להכרזת השמורה.

מוזמנים שנכחו בדיון:
גב' מירה אבנרי - מתכננת מחוז מרכז, רשות הטבע והגנים
גב' נינה אלומות עמיר – מתכננת ומקדמת תכניות מטעם הקק"ל
מר ניסן גלבוע – סגן מהנדס ועדה מקומית מטה יהודה
מר אילן בארי – מנהל מרחב מרכז קק"ל

גב' נינה אלומות עמיר:
התכנית כוללת שטחי שמורות טבע ויערות, במתחם שנמצא בגבול הצפוני של מחוז ירושלים. מדרום לתכנית מצוי הישוב נטף. התכנית כוללת חלק קטן מפארק קנדה (פארק איילון) הנמצא בתחום מחוז ירושלים (רב הפארק נמצא בתחום יו"ש).
רוב השטח המוצע בתכנית להפוך לשמורת טבע , מיועד בתמ"א 22 ליער טבעי לשימור או ליער פארק מוצע. בחלקה הצפוני של התכנית וכן בפארק קנדה מצוי "יער נטע אדם קיים".
סה"כ שטח שמורת הטבע המוצעת : 9,459 דונם. סה"כ שטחי היערות המוצעים: 8,255 דונם.
בתחום התכנית, מערבית לשער הגיא, ישנם מעט שטחים חקלאיים, הנצפים מכביש 1 – בעלי חשיבות נופית גבוהה הנשארים ביעוד חקלאי.
בתכנית שולבו פתרונות לסלילת הרכבת לירושלים, כפי שאומצו ע"י מוסדות התכנון.

גב' מירה אבנרי:
שמורת טבע ויער כפירה ממוקמת בחלקם הצפוני של הרי יהודה ותחומה במזרח ובצפון על ידי גדר ההפרדה, בדרום נושקת לגן לאומי הרי יהודה, ובמערב לעמק איילון.
שטח התכנית 17,714 דונם וכוללת:
1. יער (על כל מרכיביו כפי שמופיע בתמ"א 22) בשטח של 8,255 דונם.
2. שמורת טבע בשטח של 9,459 דונם.

התכנית החלה לפני הרבה מאוד שנים. התקבלה החלטה בולנת"ע, ב- 25.5.2010 לתקן את התכנית ולכלול בה את כל התכניות שאושרו במהלך השנים האחרונות (התכניות של תמ"א 23 ותמ"א 24- תכנית מתאר לבית סוהר) בתקנון התכנית שולבו הנחיות של כל התמ"אות המאושרות.
בנוסף, התכנית מדייקת שטחי יערות בפועל ושטחי שמורת טבע.

קווי הבניין של הרכבת מסומנים ע"פ תמ"א 23 המאושרת. אחרי ביצוע תכנית הרכבת, ירשם בהנחיות מיוחדות בתקנון שהשטח יוחזר ליער נטע אדם וחקלאות ולא לשמורת טבע.

התכנית צריכה לעבור אישור של הועדה מחוזית והולנת"ע.

שמורת טבע הכפירה נמצאת בין נחל בית חנן בצפון, גדר ההפרדה במזרח, פארק קנדה במערב ונחל יתלה בדרום. השמורה בשטח שיפוט מועצה אזורית מטה יהודה.
חשיבות השמורה וייחודה:
לשמורת טבע הכפירה היבטים מגוונים. השמורה כוללת ארבעה נחלים, המשמשים בית גידול עשיר ומגוון. השמורה מהווה שטח בתה גדול ורציף, מהאחרונים בהרי יהודה, וחוליית קישור חשובה מאד ברצף המסדרון האקולוגי הרי יהודה - שפלת יהודה הצפונית. שטח שמורת טבע הכפירה עשיר במצוקים המשמשים אתרי קינון לעופות דורסים, ומהווה שטח מוגן יחסית לאוכלוסיית הצבי הישראלי והטורפים שבשמורה.

מר ניסן גלבוע:
מבקש להתאים את גבולות התכנית הנידונה לתכנית המאושרת של הישוב נטף.

מר מנחם זלוצקי:
תכנית ראויה, שמשלימה את ההגנה על הלב השמור של הרי ירושלים. כל התכניות, תכנית המתאר של מ.א. מטה יהודה ותכנית המתאר המחוזית תמ"מ 30/1 שנמצאת לקראת אישור, כולן רואות אזור זה כחשוב לשימור. תכנית הכפירה התעכבה בין היתר גם בגלל הליך אישור תכנית הרכבת לירושלים.

<u>החלטות:</u>
1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה לאשר את התכנית, עם ההתאמות הנדרשות לפי הבקשה של ועדה מקומית מטה יהודה, וממליצה על שינוי היעוד מיער פארק מוצע, יער טבעי לשימור ויער טבעי לטיפוח בתמ"א 22 לשמורת טבע.
2. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה להכרזה את שמורת טבע הכפירה, שמהווה המשך ורצף לשטחים הפתוחים של גן לאומי הרי יהודה.

ההחלטות התקבלו פה-אחד.

3. תכנית י/מי/1: יער הסטף

מטרת הדיון: אישור המועצה לשינוי 303 דונם מיער טבעי לשימור ויער נטע אדם קיים בתמ"א 22 לשמורת טבע. המלצת המועצה להכרזת שטח של 410 דונם כשמורת טבע. מבוקש אישור המועצה לשינוי שטח של 889 דונם מגן לאומי בתמ"א 8 ליער נטע אדם קיים (368 דונם) וליער פארק קיים (521 דונם). מבוקש אישור המועצה לשינוי 137 דונם משמורת טבע ליער נטע אדם קיים.

מוזמנים שנכחו בדיון:
מר אילן בארי – מנהל מרחב מרכז קק"ל
גב' נינה אלומות עמיר – מתכננת ומקדמת תכניות מטעם הקק"ל
מר ניסן גלבוע – סגן מהנדס ועדה מקומית מטה יהודה
גב' מירה אבנרי – מתכננת מחוז מרכז, רשות הטבע והגנים

גב' נינה אלומות עמיר:
התכנית חלה בשני מרחבי תכנון: ירושלים ומטה יהודה. שטח התכנית כ- 11,000 דונם והיא כוללת יערות, שמורות טבע וגנים לאומיים.
גבולות התכנית: במזרח פארק עמק מוצא (חלק מהפארק המטרופוליני של ירושלים), גבול הבינוי בתמ"מ 30/1 המופקדת, באזור מחצבת מבשרת. במערב שמורת נחל שורק, בדרום כביש מס. 386. התכנית אושרה להפקדה בוועדה המחוזית ירושלים וצריכה להגיע לדיון בולנת"ע עם חוות דעת מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע.

מטרות התכנית:
לפרט את תמ"א 22, דיוק גבולות היערות והשינויים הנ"ל.
ביטול תכנית המוזיאון בהר איתן.
פתרון בטיחותי לבעיית הכניסה לאתר הסטף מכביש 386 בנספח תנועה.

בחלק המערבי של התכנית, מבקשים **שינוי יעוד של 303 דונם של יער טבעי לשימור ויער נטע אדם קיים בתמ"א 22 לשמורת טבע** שיחבר בין שמורת טבע הטייסים לשמורת טבע נחל שורק.

גן לאומי הר חרת:
של הגן הלאומי בהר חרת (בשטח 572 דונם) הכלול בתמ"א 8 לא מוכרז. **אנו מבקשים מהמועצה להמליץ עליו להכרזה** לאחר אישורה של תכנית זו. הוועדה המחוזית לא אישרה כניסה לאזור המחצבה ולאזור המוצע לבינוי בתמ"מ 30/1.

במרכז התכנית, במעיינות הסטף עצמם ובפיתוח של החקלאות במדרגים, **מבוקש אישור המועצה לשינוי שטח של 889 דונם מגן לאומי הרי יהודה בתמ"א 8, ליער נטע אדם קיים (368 דונם) וליער פארק קיים (521 דונם).**
כמו-כן, **מבוקש אישור המועצה לשינוי 137 דונם משמורת טבע, שאינה מוכרזת, מדרום לשמורת הר הטייסים, ליער נטע אדם קיים, בו יש יער נטוע.**

המוקד הקיים בכניסה לסטף קיבל היתר אך לא אושר בתב"ע. תמ"א 22 מאפשרת מוקד ביער עם הנחיות מיוחדות.

מר מוטי קירמאייר: הערה לוועדה מחוזית: הואיל ותכנית זו מבטלת תכניות עם משמעויות כלכליות, מציע שהיזם ייתן שיפוי.
תשובת המתכננת: מגופים ציבוריים הפועלים לטובת הציבור לא נדרש שיפוי.

מר מנחם זלוצקי: חוות הסטף (חוות הבודדים של שי זלצר) נמצאת בתחום התכנית. התכנית לחווה נדונה וסורבה במוסדות התכנון.
נינה עמיר המתכננת: הועדה המחוזית, בעקבות החלטת המועצה הארצית שלא לאשר התיישבות בודדים בהרי ירושלים, לא מאשרת באף תכנית שהגשנו חוות בודדים.

מר אילן בארי:
זוהי סוגיה תכנונית ומהותית. מדובר בחוות בודדים שיש בה גם מגורים. בעבר שולב המוקד בתכנית אך נתבקשנו להסירו ע"י מוסדות התכנון.

מר אורן מרגלית: האם על השטח שמחוץ לתכנית, שהוא ביעוד של ש"ט, אפשר להכריז או להשלים את הסימון כש"ט?
תשובת המתכננת: יש להכניס את השטח הזה לתכנית.

גב' אהובה פלג:
יש להבהיר את עניין המגורים של אנשי קק"ל בתוך היער ולהמליץ שיחזור להיות יער.

מר יואב שגיא:
השאלה היא איזה ביטוי יש למצב זה של בתים בתוך השטח מבחינת הוראות התכנית.
הבעיה היא שאם שמים אותם בתוך יער פארק זה תקדים. צריך לעשות הכול שלא יהיה תקדים, אולי התייעצות משפטית וביטול היעוד. יש לנמק בהחלטה את החריג. להחליט ניסוח משפטי שיבטיח שלא יהיה בכך שום תקדים. אין הצדקה שמנהל האזור יגור בתוך השטח.

מר מנחם זלוצקי: בניגוד לחוות הבודדים של שי זלצר, שקיים אך לא מאושר, הבתים של עובדי קק"ל מאושרים בתב"ע. הבתים שייכים לקק"ל, אין לעובדים שגרים חזקה על הבתים. ברגע שהם מסיימים את עבודתם בקק"ל עליהם לפנות את המקום לבאים בתור.

גב' נינה עמיר:
יש שם תב"ע מאושרת למגורי עובדים (מ/ י 139). גרים שם עובדי קק"ל והבתים תמיד יהיו בהשכרה.
הולנת"ע צריכה לאשר אך אנו רוצים לשנות את יעוד המגורים הקיים עתה, ליער פארק קיים שיחשב כמוקד אחזקת המקום. היעוד המוצע הוא יער פארק קיים עם הוראות מיוחדות. [סעיף 4.4.2 ד' בהוראות].
לגבי **תכנית מי/230** מול קיבוץ צובה, תמ"א 22 גוברת על תכנית זו. בשטח קיים יער נטע אדם בוגר ויפה המוגן בתמ"א 22. אין לנו בתכנית שטחים חקלאיים מעובדים מלבד השטח המעובד ע"י הקק"ל בטראסות. זו תכנית שיש בה רק יערות, שמורות טבע וגנים לאומיים.
התכנית הוצגה ב- 2.1.2003 למהנדס הועדה המקומית. הובאה שוב ב 6.4.09 למהנדס מ.א. מטה יהודה ומאז הועברה לועדה המקומית עוד מספר פעמים עד לאישורה בוועדה המחוזית.

מר ניסן גלבוע (מ.א. מטה יהודה):
הועדה המקומית של מטה יהודה, דנה בתכנית והחליטה לדחות אותה.
יש להוציא שטחים חקלאיים מתחום התכנית. צריך להטמיע ולסמן את התכניות של רמת רזיאל, צובה ואבן ספיר, לראות שאין בהן נגיעה. .
לסמן את מוקדי היער . להכניס את חוות הר איתן כמוקד יער. מבקשים לקבל שיפוי.
נתמוך במוזיאון אחר שיקום באזור.

<u>דיון פנימי:</u>
מנחם זלוצקי:
זו תכנית חשובה בשטח מאוד ערכי ומרכזי בהרי ירושלים, שטח המשמש לפעילויות של פנאי ונופש. התכנית באה להסדיר את יעודי השטחים.
מציע להיענות לדרישה של נציג מ.א. מטה יהודה להתאמת גבולות התכנית לגבול תכניות הישובים רמת רזיאל, צובה ואבן ספיר. מציע לדחות את כל שאר הבקשות.
מוזיאון צה"ל בהר איתן הוא במיקום בעייתי בלב שטח פתוח ולכן מציע לתמוך בביטול התכנית.
לגבי – הדרישה לכתב שיפוי – הוא לא מעניינה של מועצה הזו. הדרישה צריכה להיות מופנית לוועדה המחוזית.
אפרים אבן: תומך במיקום המוזיאון בהר איתן. מציע לאפשר את הקמת המוזיאון.

<u>החלטות:</u>

1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על שינוי יעוד של 303 דונם מיער טבעי לשימור ויער נטע אדם בתמ״א 22 לשמורת טבע.
2. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה להכרזה על שמורת טבע בשטח של 410 דונם [303 דונם ושטחים נוספים בתכנית]. המועצה פונה לרט״ג לקדם תכנית לתיקון גבולות שמורת הטבע, כדי שתהיה רציפות בין שמורת טבע נחל שורק צפוני לבין גבולות התכנית.
3. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על שינוי יעוד של 889 דונם מגן לאומי בתמ״א 8 ליער נטע אדם קיים (368 דונם) וליער פארק קיים (521 דונם). שטח הגן הלאומי נוהל בפועל במשך שנים רבות ע״י הקק״ל. המועצה ממליצה לקדם את הטרסות החקלאיות באזור הסטף כאתר מורשת עולמי.
4. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על שינוי יעוד 137 דונם משמורת טבע [שאינה מוכרזת] בתמ״א 8, ליער נטע אדם קיים.
5. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה לקדם להכרזה את שטח הגן הלאומי הר חרת. המועצה פונה לרט״ג לקדם תכנית להרחבת גבולות הגן הלאומי בתכנית זו על מנת שיחול על כל שטח הגן הלאומי המסומן בתמ״א 8.
6. המועצה מבהירה כי 2 מבני מגורים לעובדים המתחזקים את אתר הסטף נכללים בתכנית באופן מיוחד ויוצא דופן מאחר ונבנו על פי תכנית מאושרת מי/139 והיתרים שנתנו כחוק, ע״י הועדה המקומית, לפני יותר מ- 20 שנה. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מבקשת להבטיח כי בהוראות התכנית יעוגן כי מבנים אלה יישארו בגודלם הנוכחי בלבד, ישמשו רק את העובדים המתחזקים את האתר ורק בתקופת עבודתם באתר ללא זכויות בעלות לדיירים.
7. המועצה ממליצה על ביטול תכנית המוזיאון בהר איתן.
8. התאמת גבולות התכנית לגבולות הישובים רמת רזיאל , צובה ואבן ספיר.

16 חברים בעד החלטות היו״ר.
1 חבר מתנגד
ההחלטות התקבלו ברוב קולות.

לגבי ביטול תכנית המוזיאון:

16 חברים בעד ביטול המוזיאון
1 נגד
ההחלטות התקבלו ברוב קולות.

4. תכנית מס' חד/1420: שמורת טבע וגן לאומי חוף גדור

מטרת הדיון: המלצת המועצה לקראת הכרזת גן לאומי ושמורת טבע חוף גדור.

גב' מירה אבנרי – מתכננת מחוז מרכז, רשות הטבע והגנים:
שטח התכנית 549 דונם. התכנית היא חלק מתכנית גן לאומי פארק השרון. מטרתה לשמור על גבעות הכורכר ורכס הכורכר החופי שבעורפו דיונות חול. אין פיתוח בתכנית. לא הוגשו התנגדויות לתכנית. עיריית חדרה ברכה על התכנית.

החלטה:
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על הכרזה של שמורת טבע וגן לאומי חוף גדור לפי תכנית חד/1420.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

5. תמ"מ 3/9/2: הגדלת הישוב תמרת

מטרת הדיון: מבוקש אישור המועצה לשינוי תמ"מ 2 לשם הרחבת הישוב תמרת לתחום שטח גן לאומי יערות כפר החורש (ג/23/17) בתמ"א 8.

מוזמנים שנכחו בדיון:
אדר' ערן מבל – עורך התכנית
מר גור אריה אייל – יו"ר הנהלת הישוב תמרת
מר ארז פלג – מזכיר הישוב תמרת
מר עידו דורי – סגן ראש מועצה אזורית עמק יזרעאל
גב' איריט גיל – מנהלת הפרויקט
מר יוחנן דרום – רכז שימור סביבה וטבע, מחוז צפון, החברה להגנת הטבע
גב' לאה גנדלין – משרד הפנים, לשכת התכנון, מחוז צפון
גב' רזיה זהבי – מתכננת סטאטוטורית, מחוז צפון, רשות הטבע והגנים
גב' אורי טריינין-גוז – חברת הישוב תמרת
מר יהודה דרוקר – חבר הישוב תמרת

אדר' ערן מבל:
הישוב תמרת הוקם כישוב קהילתי ראשון בארץ בשנת 1981, ביוזמת המתיישבים, בהיקף של 221 בתי אב, ומאופיין בחתך אוכלוסייה הומוגני באותן קבוצות גיל, בני העמק והסביבה. כיום מונה הישוב כ- 350 משפחות, מאופיין כישוב מתבגר, שמחזורי הילדים בו הולכים וקטנים. היקף גילאי 50 ומעלה גבוה מאד. ברמה האזורית בהשוואה לישובים אחרים בעמק, הישוב נתפס כמזדקן ולא מתחדש. הישוב שייך מוניציפאלית למועצה אזורית עמק יזרעאל.
הישוב הוקם ב- 2 שלבים:
תחילה, בשנת 1981, מתוקף תכנית ג/3377 ולאחר מכן כהרחבה נוספת כלפי מזרח (בהיקף של 130 בתי אב) מתוקף תכנית ג/במ/136, שאושרה בשנת 1994. זו הייתה למעשה ההרחבה היחידה והאחרונה בישוב.
מבחינת תמ"א 35 הישוב נמצא באזור מרקם שמור משולב, המוגדר כבעל רגישות נופית סביבתית גבוהה. משמעות הגדרת האזור כמרקם שמור משולב היא שתוכנית מתאר מחוזית לתוספת שטח לפיתוח באזור זה תשקול את הצורך לשמר את ערכי הטבע והנוף, לעומת הרצון להרחיב את הישוב. כמו כן השטח שמשנים את ייעודו צריך להיות צמוד דופן לשטח המוגדר כמגורים בתכנית מאושרת.
הישוב תמרת מוקף בשטחי גן לאומי מוצע ע"פ תמ"א 8. לאחרונה אושרה תכנית מפורטת לתמ"א 8, של גן לאומי שימרון – ג/8776. התכנית נעשתה בתאום עם תכניות ההרחבה של תמרת לכיוון מזרח, תוך בחינה מדוקדקת של השטח והאזור. השטח המיועד להרחבת תמרת באזור המזרחי אינו כלול בה. התכנית עברה שינויים ע"י רשות הטבע והגנים ואושרה באפריל 2010 לתוקף.

שטחי יערות בתמ״א 22 (יער נטע אדם קיים) מצויים מדרום וממזרח ליישוב.
בתמ״מ 9/2 הישוב תמרת מוגדר כישוב כפרי קהילתי, מוקף מצד מזרח צפון ומערב בגן לאומי שימרון וגובל מצד דרום בשטחי יערות. הפוליגון לשטח הפיתוח של הישוב ע״פ התמ״מ כולל 1,300 דונם. ההרחבה המוצעת של הישוב היא כלפי צפון.
תכנית ג/3377 – החלה על החלק המערבי של תמרת, אושרה בשנת 1981 וקבעה 221 מגרשי בניה כשלב א׳, כאשר בכל מגרש הוגדרה אפשרות להקמת בית מגורים הכולל 2 יח״ד. סה״כ קיבולת של 442 יח״ד. בניתוח של הבניה הקיימת בפועל בישוב, נבחנו אפשרויות הבניה וניצול השטחים כפוטנציאל לתוספת יח״ד בכל מגרש בישוב. תכסית הבינוי הקיים בפועל מראה כי באופן תיאורטי יש אפשרות למימוש בניית יח״ד נוספת רק בחלק קטן מהמגרשים.
תכנית ג/במ/ 136 – אושרה בשנת 1994, חלה על החלק המזרחי של תמרת ומשלימה את שלב ב׳ של אכלוס הישוב. התכנית נערכה תוך שינוי לתמ״א 8 ולתוכנית מפורטת מס׳ ג/3377.
התכנית הגדירה 2 אזורי מגורים:
מגורים א׳ – 130 מגרשים כאשר בכל מגרש ישנה זכות ל- 2 יח״ד במבנה אחד. בנוסף 15 מגרשים שחל לגביהם איסור בניה בשל מגבלות צה״ל.
מגורים א׳ מיוחד - פוטנציאל ל- 16 יח״ד. סה״כ 290 יח״ד בתכנית.
בשכונת ההרחבה ע״פ ג/במ/136 נוצלו מרבית זכויות הבניה האפשריות. אפשרות לניצול זכויות בניה נוספות זוהו רק בחמישה מגרשים, אולם גם במגרשים אלו אין מקום לתוספת יח״ד.
בשתי התכניות - ג/3377 ו- ג/במ/136 נקבע כי בכל מגרש יוקמו 2 יח״ד במבנה אחד, מתוך מחשבה שכל בית יכלול יחידה עיקרית להורים ויחידת משנה לילדים. סה״כ 732 יח״ד , בכ- 357 מגרשי בניה.
עיקרי הבקשה לשינוי תמ״מ 9/2:
הרציונל העיקרי לשינוי תמ״מ 2 הוא עדכון מס׳ יח״ד בתכנית מ- 512 יח״ד ל- 882 יח״ד והתאמה של פוליגון הישוב לצורך הרחבה עתידית, באמצעות גריעת שטח מהאזור הצפוני לטובת פיתוח באזור המזרחי, השטחים שיגרעו יתווספו לשטחי הגן הלאומי. התכנית אינה מגדילה ואינה משנה את השטח לפיתוח הישוב (1,173 דונם) מטרתה לייצר תשתית המאפשרת הרחבה לכיוון מזרח, לצורך הצערת הישוב וחיזוקו.
כוונת עורכי תמ״מ 2 הייתה להוסיף לתמרת 150 יח״ד, בנוסף ליח״ד הקיימות בפועל בישוב. הנחת העבודה, לכל אורך התהליך, הייתה שבתמרת קיבולת מאושרת של 360 יח״ד ושתוספת של 150 מגרשים להרחבה, תאפשר לישוב לגדול עד ל- 512 יח״ד.
בפועל נקלע הישוב לקיפאון מוחלט הנובע מכך שהזכויות ע״פ התכניות המאושרות, ג/3377 ו -ג/במ/ 136 מסתכמות ב-732 יח״ד ועולות על גודל הישוב המוגדר בתמ״מ. לא ניתן לבטל זכויות אלו, או להעתיקן לאזור אחר, מאחר שמדובר בזכות קניינית, בחוזה בין חוכר מגרש למינהל.
השינוי לתמ״מ 2/9 נעשה במטרה לאפשר את הרחבת הישוב. מטרת השינוי המבוקש לתמ״מ 2 היא לתקן את הפוליגון של הישוב, מבלי להגדיל את השטח, כדי שניתן יהיה לבצע את ההרחבה בצד המזרחי של הישוב.
התמ״מ אפשרה הגדלת הישוב עד ל- 512 יח״ד, בהנחה מוטעית שמניין יח״ד בישוב הינו 357, בהתאמה למספר המגרשים בישוב. למעשה, התמ״מ לא ערכה אבחנה בין מספר המגרשים למספר יח״ד ולא לקחה בחשבון את הפוטנציאל הסטאטוטורי המאושר העומד על 732 יח״ד.
שלב מקדים להכנת החלופות שנעשה בשנת 2000 היה בדיקה מקדמית של מתחמי פיתוח בתוך ומחוץ לתחום תכנית המתאר, בשטחים ההיקפיים של הישוב. פוטנציאל הפיתוח שזוהה הצביע על כך שהשטחים המתאימים לניצול הם מועטים, בעיקר עקב מגבלות קו בטיחות אש , שיפועים חזקים, או רגישות נופית גבוהה.
התכנית המוצעת: מבוססת במידה רבה על פיתוח של החלופה הנבחרת.
התכנית מוסיפה כ- 150 מגרשי מגורים ומבוססת על דפוסי בינוי ופיתוח אופייניים לישוב הקיים.
שלד הכבישים מבוסס על כביש חצי טבעתי דרומי (ברוחב 13 מ׳) המתחבר לשכונה הקיימת בשני חיבורים. הפיתוח ההמשכי לכיוון מזרח מתאפשר ע״י ציר רוחבי (ברוחב 16 מ׳) ו- 3 מעגלי תנועה, מהם יוצאות אצבעות חצי מעגליות, לכיוון צפון ודרום, שעליהן נשענים מגרשי המגורים.
היתרון בתבנית האצבעות טמון בכך שהפיתוח נעשה באופן מיטבי עם קווי הגובה והמדרון עם פחות מילוי וחפירה. ההרחבה המוצעת מאפשרת 3 שלבי פיתוח ממערב למזרח. בשלב הראשון יבוצע האזור צמוד הדופן לשכונה הבנויה. ועדה מקומית יזרעאלים, דנה בתכנית בתאריך 21.6.2010 ואימצה את התפיסה הכוללת של הרחבת הישוב והצורך בהמשכיות ורב דוריות של הקהילה.
הועדה במחוזית דנה בתכנית בינואר 2010. ואישרה את עקרונות הבינוי לבניה בשטח המשופע עם אצבעות ירוקות בין המגרשים.

מר גור אריה אייל:
אין מחלוקת על הצורך בהרחבה. לכל תושבי הישוב ברור שהנושא של ההרחבה הוא חיוני. יש חוסר הסכמה לגבי מיקום ההרחבה. נושא ההרחבה בישוב תמרת נדון ב- 12 השנים האחרונות הן בתוך הישוב והן מול הרשויות השונות. בספטמבר 2009 התקיים תהליך דמוקרטי נרחב בישוב, להצבעה על אופן ומיקום ההרחבה. הצביעו מעל 85% מתושבי הישוב בעד ההרחבה לכיוון מזרח.
מטבע הדברים יש כאלו שיפגעו. כאלו שיפגעו נופית או שיעברו בסביבתם יותר כלי רכב.
ככל שיידרש, אנו נתחשב, על מנת להקטין את סבל המשפחות. יש מיעוט של אנשים שמרגיש נפגע ויש לו אפשרות להביע זאת באופן חוקי. אנו נמצאים בשלב די סופי מבחינת הראייה של התהליך. אנו רואים מה קורה סביבנו. למעט תמרת, כל הישובים מתרחבים.
עדו דורי - סגן ראש מ.א. עמק יזרעאל:
החיוניות בהרחבת הישוב היא רבה ביותר. עד שנת 2004 פעל בישוב בית ספר יסודי, אשר נסגר בשל מיעוט ילדים בשכבות הגיל הצעירות. הישוב מנסה לקדם מעל לעשור מהלכים לקידום הרחבת הישוב, כפועל יוצא מהמצב הדמוגרפי. התקבלה החלטה, ואנו כמועצה אזורית אומרים שמבחינות חיוניות יש ללכת עם מה שהישוב הצביע עליו.
מנחם זלוצקי: מה לגבי אזור התעשייה במערב התכנית? האם יש כוונה לבטלו?
תשובת עדו דורי - אפשר לבוא בדין ודברים.

גב' אירית גיל:
להלן 4 נקודות חשובות:
1. כדי לשרוד ולהתפתח כל יישוב צריך 3 פעימות של הרחבה. פעימה ראשונה - דור המייסדים, פעימה שנייה לאחר כעשור, המביאה לביסוס היישוב ולהגדלתו. הוקמו תשתיות, מוסדות חינוך ושירותים לתושבים, הפעימה שלישית, נדרשת שוב לאחר כעשור או שניים, כדי לחזק את היישוב שהזדקן בינתיים ולהביא לשימוש בתשתיות הקיימות, שאם לא כן, היישוב מזדקן, ולא ניתן לספק בו שירותים ראויים כמו בי"ס גני ילדים, וחיי קהילה הנדרשים ביישוב קהילתי. מאוחר יותר יעזוב דור המייסדים ויפנה את ביתו, ותתחיל תחלופה טבעית והצערת היישוב מחדש. מדובר במנגנון סוציולוגי ידוע המקובל בעולם כולו. לכן, כל כך חשובה הפעימה השלישית שתאפשר ליישוב לגדול, להמשיך לקיים את חיי הקהילה, לעשות שימוש בתשתיות, עד שיתפנה דור המייסדים. נציין עוד כי כיום המבנים של דור המייסדים לא מספיק ישנים כדי שייהרסו וייבנו מבנים חדשים הכוללים 2 יח"ד ולכן לא ניתן לדבר על ביצוע הפעימה השלישית בתוך היישוב.
2. הגדלת תמרת לא תהווה תחרות ליישובי הסביבה ולא באה על חשבון הרחבתם. ראש עיריית מגדל העמק תומך בהרחבת תמרת ואף הוציא זאת בכתובים. שכן, ברור שמי שרוצה להתיישב בתמרת לא יתיישב במגדל העמק, זו צורת התיישבות אחרת לגמרי ע. מאידך, תמרת גדולה מגדילה את כוח הקנייה ואת כוחה של מגדל העמק כנותנת שירותים. מהלך זה מביא לחיזוק הגליל והפריפריה.
3. אי שליטה על הרחבת היישוב: מאחר שברור שיש להביא להרחבת היישוב, וכך גם הייתה כוונתם המקורית של עורכי תמ"מ 9/2. עולה הטענה שההרחבה תבוצע פנימה במגרשים הקיימים. בבית זרזיר הסמוכה הכינו לאחרונה תכנית מתאר והיא מופקדת. ההגדלה המוצעת של מס' יח"ד ביישוב הינה פי 3 מהקיים שכן מוסדות התכנון הבינו שמדובר בקרקע פרטית ובחמולות שונות שאין שליטה ויכולת בקרה על עיתוי הפיתוח והיקפו. הוא הדין גם במקרה של תמרת. מדובר בקרקעות מוחכרות לפרטיים, שאין שליטה ויכולת בקרה על עיתוי רצונם להביא לתוספת יח"ד במגרשם. לכן, כדי להביא להגדלה מבוקרת וראויה ליישוב שאכן תאפשר לו לגדול ולהתבסס, ולעשות שימוש בתשתיות הקיימות, לא ניתן להתבסס על ההגדלה פנימה אלא להביא לאישור הפעימה השלישית.
4. במהלך ההכנה של תכנית מפורטת לג"ל שימרון השטח המערבי, בו תמרת רוצה לבצע את ההרחבה, נגרע משטח התכנית, בתיאום עם תמרת.

גב' אורי טריינין-גוז:
האם יש צורך בהרס שטחים לא מופרים לצורך הרחבת תמרת?
הישוב תמרת מצוי בשטח גן לאומי שכורסם לצורך בניית תמרת. התכנית המוצעת היא המשך מגמת הכרסום בגן לאומי שימרון.
הטענה הינה כי הישוב מזדקן ויש צורך במשפחות צעירות. ניתן להרחיב את תמרת תוך שימוש בתשתיות קיימות וללא צורך בפגיעה בשטחים ירוקים.
ההצעה הקיימת: מבקשת גריעה משטח שנכלל בתחום גן לאומי שימרון. כולה ממוקמת ממזרח לישוב הקיים. כל השטח המיועד לבניה נמצא מחוץ לקו הכחול של הישוב. רובו של השטח הוא שטח טבעי, איכותי ולא מופר. שטח לבע"ח ייחודים. שטח שכולל חורש טבעי, השמור מכניסה של רכבי שטח. שטח שמשמש את תושבי הסביבה לטיולים, ניווט וכו'.

בצד המזרחי - יש שטח מופר בתוך השטח המוצע להרחבה. שטח זה מצומצם ומאפשר בניה של מספר מגרשים בודדים. השטח הזה שימש כ"עילה" להרחבה כולה, כך שנכללו בה 150 מגרשים רובם הגדול בשטחים לא מופרים שסביב השטח המופר.
ביקשנו חוו"ד של דר' דליה לוינסון – ביולוגית, לגבי השטח המוצע להרחבה בתוכנית הנוכחית. עיקרי חוו"ד היא ש"מדובר בשטח בעל ערך אקולוגי, חינוכי והיסטורי, שמאופיין בצמחייה מיוחדת, במגוון ציפורים...הבניה תשנה את משטר זרימת המים בואדי..." ותפגע לא רק בשטח עצמו אלא גם בואדיות הסמוכים.
חלופות להרחבת הישוב: בתחום הקו הכחול קיימות חלופות שמעולם לא הוצגו ולא נידונו בוועדות תכנון שונות. חלופות אלה מבוססות על תשתיות קיימות ובניה צמודת דופן. חלופות אלה אינן מצריכות פגיעה בשטחים לא מופרים, אינן מצריכות פריצת דרכים, ומצמצמות את הצורך בהנחת תשתיות חדשות. אחת מחלופות אלה הוצגה על ידי אדר' ערן מבל כתוכנית אב להרחבת תמרת כבר בשנת 2000.
ביקשנו מהמשרד של אדר' עליזה רפפורט להציע הרחבה על בסיס הכביש ההיקפי. הוצעו שתי חלופות. אחת על בסיס הכביש ההיקפי בלבד (כוללת 84 מגרשים), השנייה עם הרחבות צמודות דופן נוספות (כוללת 155 מגרשים).
התכניות האלטרנטיביות (בשונה מהתכנית המוצעת) מנצלות תשתיות קיימות, מבוססות על בניה צמודת דופן, ע"פ מדיניות התכנון, בתחומי הקו הכחול, שומרות על שטחים איכותיים, משלבות את התושבים החדשים בישוב ויוצרות ניתוב נכון של התנועה בתוך הישוב.
ניתן להרחיב את תמרת בהתבסס על מדיניות התכנון והבניה לישובים מסוג זה מבלי לפגוע בשטחים לא מופרים, על בסיס תשתיות קיימות, בבניה צמודת דופן ללא שינוי של הקו הכחול של הישוב.
אנו מבקשים שהתכנית תוחזר לישוב תמרת לצורך הכנת חלופה סבירה המתבססת על מדיניות התכנון, שדורשת פגיעה מינימאלית בשטח ומיצוי פוטנציאל הבניה הקיים בתחומי תמרת.
המועצה תתקבל בברכה לסיור בשטח.

מר אורן מרגלית:
תמ"מ מאושרת הרחיבה מעבר לתכנית המאושרת. החלק שהוקטן בצפון מערב התכנית, הקו חוזר לגבול התכניות המאושרות. התמ"מ הרחיבה את הישוב לצפון בלבד, לא למערב. הצענו לגרוע חזרה לקו המאושר או דרומית לו.
גב' ענת יציב: בקו החדש של השינוי לתמ"מ, יש חפיפה בין גבול הגן הלאומי ובין תכנית ההרחבה.
תשובת אדר' ערן מבל: התמ"מ מאשרת את גבול הפיתוח של התכנית צפונה. בתכנית המפורטת נשנה את יעוד הקרקע.

<u>דיון פנימי:</u>
מנחם זלוצקי:
יש כאן שתי סוגיות שעל אחת מהן המועצה צריכה לקבוע עמדה, אך היא תלויה בסוגיה השנייה - מס' יח"ד המאושרות לישוב.
תכניות המתאר קובעות מס' יח"ד מקסימאלי לכל ישוב. תמרת מיצתה את מספר יח"ד שאושרו לה ובפועל יש לה יותר זכויות בניה ממספר יח"ד שהוקצו לה בתכניות. הסוגיה של גודל הישוב היא לא על שולחננו. הסוגיה תגיע למועצה הארצית כי מדובר על שינוי תמ"מ.
אנו כמועצה נדרשים לתת תשובה האם ההרחבה,בהתאם לתכנית המבוקשת שהוצגה והומלצה ע"י הועדה המחוזית, מקובלת עלינו.
האם אנו תומכים בשינוי היעוד של הגן הלאומי, שאינו מוכרז, לטובת שטח לפיתוח הישוב או שאנו כמועצה חושבים שזה לא נכון. חסר לנו נספח סביבתי ונופי.

מודי אורון:
מבקש לא לקשור בין ההחלטות של תכנית ההרחבה של תמרת וקידום ההכרזה של גן לאומי שימרון. תכנית גן לאומי שימרון אושרה בוועדה המחוזית וחבל לעכבה. התכניות לא כרוכות זו בזו.

רזיה זהבי:
התיאום בין רט"ג לישוב והמועצה האזורית נעשה כבר לפני 10 שנים. היה סיכום בין הגופים שההרחבה תהיה מזרחה עפ"י הנחיות משרד הביטחון ובתמורה יגרעו שטחי מלאכה ותעשיה בצד המערבי של הישוב בתכנית המאושרת, וההרחבה והגריעה יוגשו בתכנית אחת כוללת.

השטח המזרחי מתאים ברובו להרחבה מבחינת שיפועים, מיעוט צמחייה ובנייה צמודת דופן לישוב קיים. לעומתו, השטח המערבי איכותי מאוד, צומח טבעי, נמצא ברצף לג״ל, שטח פתוח כחלק ממסדרון אקולוגי. יש לאמץ את החלטות רט״ג ולאשר את הגריעה וההרחבה המבוקשת מזרחה רק בתכנית כוללת בה השטחים האיכותיים המערביים (המסומנים כשטחי תעשיה ומלאכה) יגרעו מהישוב תמרת לטובת הג״ל.
המיקום המדויק ייקבע עפ״י מסמך סביבתי נופי לבחינת חלופות להרחבה, בשל רגישות השטח.
כיוון ההתרחבות של הישוב נקבע בתיאום מ.מ.י, משרד הביטחון, מ.א. עמק יזרעאל, ורט״ג.
נדרשת החלטת הולנת״ע לגבי היקף יח״ד.

לאה גנדלין:
הנוכחים טענו להעדר נספח נופי, כחלק בלתי נפרד מן התכנית, לצורך קבלת החלטה בתכנית. אמנם נכון יש להכין נספח נופי לאזור עם רגישות מאוד גבוהה. אלא שתכנית תמ״מ הינה תכנית בסמכות המועצה הארצית ובסמכותה לדרוש מסמכים נוספים ונספחים ע״פ תמ״א/ 35.
הועדה המחוזית אישרה עקרונית את בקשת הועדה המקומית והמליצה על הכנת תמ״מ לאור הבקשה להגדלת מס׳ יח״ד, מעל מה שהתמ״מ מאשרת.
בשלב הכנת התכנית לשינוי תמ״מ ע״פ הנחיות מנהל התכנון, נדרשים למלוא הנספחים ואני מאמינה שיוכנו, כך שעל המתכנן להכין את הנספח לצורך מתן החלטות בנדון.
הועדה המחוזית תמכה בהרחבת הישוב וחיזוקו. לעניין המרת השטחים בעלי הרגישות בתוך כתם התמ״מ מול שטחים של שמורות טבע ע״פ תמ״א/8, הועדה המחוזית תומכת בנושא.
ההחלטה נבעה מזה שהועדה מהחוזית ביקשה שינוי תמ״מ.

יוחנן דרום:
ראשית צריך להזכיר שהישוב תמרת נבנה בתחומי גן לאומי ותחום הישוב כולו עדיין כלול בתמ״א 8.
שטח ההרחבה המוצעת נמצא בגן לאומי גם בתמ״א 8 וגם בתמ״מ 9/2.
העילה היחידה של פריצת הקו הכחול בתכנית המוצעת היא תוספת 150 יח״ד מעבר ל-350 יח״ד הקיימות. התכניות המאושרות עבור הישוב מאפשרות לבנות כ-732 יחידות דיור בכלל המגרשים בישוב והזכויות ניתנו לשתי יחידות בכל מגרש ובלבד שזה יהיה במבנה אחד. היום מציע הישוב תכנית הרחבה כאשר בכל המגרשים בנויה רק יחידת דיור אחת מן השתיים המותרות, ובסה״כ הגיע הישוב למיצוי של 47% מהקיבולת שהוקצתה לו בתכניות המאושרות. במצב הזה אין אח ורע להצעת הרחבה כזו.
טענת היישוב הנה שלא ניתן לבנות יותר מיחידה אחת על המגרש. טענה זו חסרת בסיס משום שסטטוטורית והנדסית ניתן לבנות שתי יח״ד במגרש. מצד שני הישוב אינו מוכן לוותר על ן הזכויות אותן הוא טוען שלא ניתן לבנות. דוגמה קלאסית של החזקת המקל משתי קצותיו.
תמ״א 35 מחייבת הרחבה בתוך השטח המיועד לבינוי למעט בתנאים מיוחדים שאינם מתקיימים כאן.
על פי תמ״מ 9/2 תחום ההרחבה מצוי בשטח מוגן מפיתוח. הרחבה מעבר לקיבולת שאושרה לישוב בתמ״מ אפשרית רק לאחר ש״הוכח כי מוצו 70% ומעלה מיחידות הדיור המאושרות לישוב״.
מבט במצב הקיים בישוב, וכן על פי חלופות הרחבה שהוצגו כאן ע״י עורך התכנית, מראים כי לפחות 2 ק״מ של קטעי הכביש ההיקפי של היישוב ריקים ממגרשי בנייה בשני צידיהם למרות שכל התשתיות קיימות. נראה בעליל כי ניתן להוסיף ל-350 יחידות הדיור הקיימות כיום עוד כ-155 מגרשים על צירי כבישים ותשתיות קיימים ביישוב. ראינו זאת אפילו בחלופות שתכנן אדר׳ מבל עבור הישוב לפני מספר שנים אך הישוב מסיבותיו דחה חלופות אלה והעדיף לנגוס עוד שטח מתחום הגן הלאומי.
לדעתי,ובהתעלם מהסוגיה העקרונית של תוספת יח״ד גדולה לישוב שלא הגיע למיצוי מחצית מקיבולתו – אפשר להרחיב את הישוב באותן 150 יח״ד בתחומי הקו הכחול. למרבית הצער הועדה המחוזית אפילו לא ראתה חלופה כזו אלא אצה לה הדרך להמליץ על פריצת הקו הכחול.
לדעתי אין כל עילה להוסיף ולפגוע בגן הלאומי. פריצת הקו הכחול לצרכים שהוצגו כאן ובנסיבות הקיימות, אינה תואמת את כל התכניות החלות בשטח, אינה סבירה ואינה הגיונית. אם יש שטח איכותי בתחומי הקו הכחול, ראוי להחזירו לגן הלאומי מלכתחילה ולא ב״עסקת חילופין״ שהוצעה כאן.

אהרון ולנסי:
רגישות השטח גבוהה. לא בכדי הועדה המחוזית אישרה מה שאישרה. בגוש שגב, עמק יזרעאל יש נכונות לחזק את הישובים.

לא ניתן לבנות 150 יח״ד, ״קצת פה וקצת שם״. זה גוש שצריך להתחבר לתשתיות וליצור הגיון. האם צריך להתרחב או לא. יש מוות טבעי שגומר את הישוב. צריך את המינימום.
אפשר לעשות פשרה: שיוותרו לחלוטין על החלק המערבי ולאפשר להם לעשות הרחבה בחלק המזרחי.

אהובה פלג:
הבקשה שלפנינו אינה תואמת את מדיניות התכנון הן באשר להיקף יח״ד והן באשר לצפיפות. שמענו, שמדובר ביחידה 1 לדונם. הישוב מבקש לקבוע 870 יח״ד בעוד ישנן זכויות שלא מוצו. לטענתו, לא ניתן למצות את הבניה של יחידה נוספת במגרש ומצד שני אינו מוכן לוותר על הזכות ליחידה נוספת במגרש. ככל שתאושר תוספת יחידות דיור ראוי שהבינוי יהיה צמוד דופן ולא יתפרש בשטחים ערכיים שבתחומי הגן הלאומי.

עודד וינר:
השטח ערכי מאוד ובכל פלישה אליו אנו בבעיה. מצד שני, אנו שמענו שבזרזיר הגדילו משמעותית את היקף יח״ד. דורשים מהם להגדיל את הצפיפות ופה במגרשים של היהודים יש 40% ניצולת.
יהוד הגליל, הנגב, יש למצוא פתרון. אומר בלב כבד מאוד: אם רט״ג מציעה חלופה שאומרת נרוויח את השטח הערכי בכך שנקבל בחזרה שטחים בצד המערבי של הישוב, ובתמורה ניתן שטח ממזרח.
יש לראות מה באמת הצורך האמיתי. מה צפי התפתחות הישוב.
יואב שגיא: מילוי החללים הוא הפתרון הנכון. האדר׳ הגיש אלטרנטיבה של מילוי חללים.
עוזי דהרי: מבין את התושבים שלא רוצים לחלק את הבית כי בתיאוריה הבית היה יכול להיות דו משפחתי. השטח המזרחי מתאים יותר להרחבה. יש להתנות את ההרחבה מזרחה בקבלת השטח המערבי.
רוני נעמן: יש לבחון היכן ניתן לבנות בשוליים של הישוב, וכך לצמצם את הגריעה המבוקשת מגן לאומי שימרון במזרח התכנית. יש לדרוש כתנאי שהישוב יוותר על החלק המערבי בתכנית.

<u>החלטה:</u>
הצעת יו״ר: מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע, האמונה על שמירת השטחים הפתוחים, שמורות הטבע והגנים הלאומיים, לא מקבלת את התכנית המוצעת, היות ולדעתה הרחבת הישוב צריכה להתכנס פנימה ולא החוצה. יש לחכות להחלטה של הולנת״ע / המועצה הארצית לגבי אישור הגדלת מספר יח״ד ביישוב.
במידה והמועצה הארצית תחליט להגדיל את מספר יח״ד בישוב, מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע דורשת שכל החלטה לפריצה של הקו הכחול של הישוב צריכה להיות מלווה בנספח נופי סביבתי. המועצה מוכנה לבחון תכנית הפורצת את הקו הכחול מזרחה, בתנאי שתכלול החלפת שטחים: השטחים האיכותיים בחלק הצפוני והמערבי, יגרעו משטח תכנית הישוב תמרת, ובתמורה תבחן גריעת השטח המזרחי (הצמוד לישוב) מתמ״א 8.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

6. תוכנית ג/8776: גן לאומי שימרון

מטרת הדיון: המלצת המועצה לקראת הכרזה של 1,905 דונם גן לאומי.

גב' רזיה זהבי - מתכננת סטאטוטורית מחוז צפון, רשות הטבע והגנים:
שטח התכנית 1,905 דונם. הגן הלאומי הכולל חורש צפוף של אלונים, משתרע בגבולו הצפוני של עמק יזרעאל, צפונית מזרחית לצומת נהלל. האזור מאופיין בגבעות מעוגלות וערוצי ואדיות ביניהם. באזור הדרום מערבי נמצאת שמורת טבע מוכרזת שיטה מלבינה. תל שימרון הוא תל ארכיאולוגי. התכנית המפורטת אושרה ב- 10.2.10. מהווה פירוט לתמ"א 8. התכנית מייעדת את השטח בעיקר לשימור נוף, טבע וארכיאולוגיה. הגן הלאומי מקיף את הישוב הקהילתי תמרת. תכנית הגן הלאומי כוללת שטחים לשימור ומאפשרת את הרחבת הישוב לכיוון מזרח במידה שתכנית המתאר של הישוב תמרת תאושר.
מרכיבי התכנית:

1. גן לאומי בו יותרו נטיעות ופיתוח שבילי הליכה ואופניים.
2. יער נטע אדם קיים (ע"פ תמ"א 22).
3. שטח חקלאי.
4. דרכים (ע"פ מש"צ 17).

<u>החלטה</u>:
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה להכרזה את גן לאומי שימרון לפי תכנית ג/8776.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

7. תכנית ג/18420: אשחר

מטרת הדיון: מבוקש אישור המועצה לגריעת 135.62 דונם מתחום שמורת נוף נחל חלזון (נ/24/20), להרחבת הישוב.

נוכחים מטעם התכנית:
אדר' רותי רוהטין – עורכת התכנית, יעד אדריכלים
מר איתן גולדשמידט – מזכיר אשחר
מר לאוניד מליקין – מהנדס המועצה האזורית משגב
גב' רזיה זהבי – מתכננת מחוז צפון, רשות הטבע והגנים
גב' זהר זכאי - מתכננת מחוז צפון, רשות הטבע והגנים

אדר' רותי רוהטין:
התכנית מסדירה מחדש ומרחיבה את אזור המגורים הקיים במערב הישוב כנובע מהקמת הישוב הסמוך- ערב אל נעים.
התכנון מתייחס לאופיו הפיזי והקהילתי חילוני הייחודי של הישוב. בתמ"א 8 התכנית מצויה בשמורת נוף. בתמ"מ 9/2, בחלק המערבי, יש אזור מוגן מפיתוח ונעשה הסדר קרקעות בכדי לאפשר הסדרת תכנית לישוב ערב אל נעים שממערב לאשחר.
התכנית המאושרת לאשחר ג/במ/30 לא עולה על השטחים המוגנים מפיתוח.
במצב קיים של תכנית אשחר כבר נגרעו 11 מגרשים מהגב"מ המאושר עבור תכנון ערב אל נעים, כחלק מהסכמה עם הישוב ומוסדות התכנון שייעשה תכנון מחדש לתכנית אשחר / בעיקר בצידה המערבי.
מצב סטאטוטורי מוצע:
300 יח"ד מתוכן 249 שהיו מאושרות קודם. (לא כולל 11 יח"ד שנגרעו בתכנית ערב אל נעים).
הודגש כי בתכנית המאושרת הייתה חפיפה עם שמורת נוף בתמ"א 8.
התכנית נידונה בוועדה המחוזית ב- 4.1.10. בתכנית הנידונה, הרבה פחות מגרשים נכנסים לתוך שמורת הנוף.

היינו בפגישה עם נציגי רט"ג, מחוז צפון, וסוכם, שדרך הגישה למתקן הביוב והמתקן עצמו הקיים בפועל, יסומנו כשמורת טבע עם הנחיות מיוחדות בנספח הביוב, וכאשר המתקן יבוטל השטח ישוקם. לגבי השטח שהוא בית גידול של סלמנדרות, הרט"ג הציעו שהשטח יוגדר כשצ"פ מיוחד או שמורת טבע וישמש לשטח פתוח ללא פיתוח. התכנית מגדירה את השטח כשצ"פ עם הנחיות מיוחדות לתא שטח 708, כמופיע בהוראה מס' 4.7.2 ס"ק ג' בתכנית:

- השטח משמש כשצ"פ מיוחד ללא פעילות פיתוח כהגנה על סלמנדרות ושרידי התיישבות.
- בשטח זה יתאפשר להעביר קו ביוב מאסף ודרך ביטחון.
- השטח יסומן ויוגן מפני פגיעה אקראית בערכי טבע הנדירים שבו.
- כל שימוש חורג ושינוי בייעודו של שטח זה יעשה בסמכות ו. מחוזית.

מבוקש אישור המועצה לגריעת 135.62 דונם מתחום שמורת נוף נחל חלזון (נ/24/20), להרחבת הישוב. מבקשים לגרוע את הקו הכחול של התכנית משמורת הנוף. קיים נספח נופי.
שומרים על ציר של הולכי רגל. אנו מתכננים את הבינוי על שלוחה בצורה מדורגת. להגן ולשמור ככל הניתן על החורש.
הוצגה טבלת שטחים המסכמת את הבקשה:

נתונים כמותיים	שטח ש.נ.	% גריעה מבוקש
לפי תמ"א 8	5,158 ד'	2.68%
לפי תמ"א 8 – לא כולל גריעה שאושרה בתכנית ג/15782 (92.5 ד')	5,065.5 ד'	2.68%
סה"כ מצרף גריעות אשחר + ערב אל נעים	5,158 ד'	4.42%

מר איתן גולדשמידט:
הישוב הוקם כישוב חילוני דתי. לא תוכנן ככזה אלה נוצר "תוך כדי תנועה". האוכלוסייה שמגיעה לישוב יודעת מראש שזו ההוויה הקהילתית. הישוב הוקם על ידי גרעין שהגיע מארה"ב. תושבים שבהוויה באו מראש לחיות בישוב מעורב. על כל משפחה דתית קלטו משפחה חילונית. יש 15 משפחות שאחד מבני הזוג דתי והשני חילוני. יש התחזקות של הזרם הזה.

<u>החלטה:</u>
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על גריעת 135.62 דונם מתחום שמורת נוף נחל חלזון (נ/24/20), לטובת הרחבת הישוב.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

8. תכנית גנ/18346: מושב מירון–שינוי יעוד קרקע בנחלות מס' 80, 82, 83

מטרת הדיון: מבוקש אישור המועצה ע"פ סעיף 6 לתמ"א 8 לגריעת 6.3 דונם מתחום שמורת טבע מוכרזת הר מירון בהתאם לתכנית מפורטת מס' ג/97.

אדר' מירה קיזל – משרד אדר' רודי ברגר:
שטח התכנית 7.537 דונם. מטרת התכנית: ייעוד שטח לאירוח כפרי בנחלות מס' 80, 82 ו- 83 במושב מירון לצורך מימוש זכויות הבניה ליחידות האירוח הכפרי המוקנות מכוח תכנית מס' ג/12564 התקפה, ללא תוספת בזכויות בניה.
השטח כלול בתחום התכנית המפורטת מס' ג/4069 של מושב מירון, אשר פורסמה למתן תוקף בי.פ 3945 ביום 21.11.1991, וכן כלול בתחום תכנית מפורטת מס' ג/12851 אשר פורסמה למתן תוקף ב- 8.2.05.
השטח המבוקש לשינוי ייעוד יוצר רצף תכנוני עם אזור המגורים המאושר של שלושת הנחלות. זהו האיתור המתאים להגדלת שטחי הנחלות.
מבוקש אישור המועצה ע"פ סעיף 6 לתמ"א 8 לגריעת 6.3 דונם מתחום שמורת טבע מוכרזת הר מירון בהתאם לתכנית מפורטת מס' ג/97.
תכנית ג/12851 אמורה הייתה לשפר את רווחת הבנייה המותרת בנחלות בישוב אולם לא כללה את נחלות 80, 82 ו-83. תכנית ג/12851 לא נגרעה משטח השמורה המוכרזת.
ע"פ תכנית ג/12564 המאושרת, במגרשי מגורים שגודלם מעל ל- 1,000 מ"ר ניתן להקים 200 מ"ר יחידות אירוח.

אדר' זהר זכאי:
התכנית הנקודתית המוצגת לדיון מהווה רק חלק קטן מהחפיפה לשמורה המוכרזת.
תכנית השמורה המוכרזת (ג/97) חופפת בחלקה לתכנית המתאר של המושב ג/4069 ולתכנית ג/12851 (תכנית מאוחרת שעשתה שינוי בפריסת המגרשים). שתי תכניות אלו אושרו בעבר ללא הליך ביטול אכרזה.
התכנית הנידונה משנה את ייעודו של רצועת השצ"פ ומחלקת אותו בין הנחלות, ובכך היא מגדילה את גודל המגרש ומאפשרת להם למצות את הזכויות בהתאם לתכנית התקנונית, הקושרת בין גודל מגרש ומספר יחידות האירוח.

מר יואב שגיא:
(ש): המגרשים בנחלות האלה חודרים לשמורת הטבע המוכרזת. האם שטח החפיפה מוגדר בתכנית הישוב כשצ"פ?
תשובת זהר זכאי: מסומן בתכנית יעודים נוספים: אירוח כפרי, מגורים בישוב כפרי ודרך מאושרת, בנוסף לשצ"פ. כמעט כל התכנית בתוך שמורת טבע מוכרזת הר מירון.
מבקשים הכשרה של הקיים, ומבקשים לבנות עוד צימרים בהתאם למה שמותר בתכנית המאושרת.
(ש): למה אי אפשר לבנות צימרים נוספים בתוך הנחלה?
(ת): כי אין מקום.

<u>דיון פנימי:</u>
- שמורת טבע הר מירון נושקת בישוב שאין לו שטח מינימאלי להתרחב. בתכנית הנידונה הישוב נוגס בשטח שמורה ערכי. אישור ההרחבה מותנה בכך, שלא תהיה פגיעה בעצי אלון הגדולים שקיימים בתחום המגרשים.

- המועצה מבקשת מרשות הטבע והגנים, ליזום תכנית שתסביר את הגריעות שקיימות בפועל משמורת טבע מוכרזת הר מירון. תכנית שמסדירה קו גבול נכון בין הישוב ובין השמורה. חלק מהתכניות אושרו בתוך שמורת הטבע המוכרזת, ולא עברו הליך של גריעה.

- היות והכנת תכנית גריעה זה הליך ארוך, מציע שהמועצה תבקש מרט"ג שיכינו ויגישו למועצה מסמך מנחה, שיגדיר במדויק את הגבולות בין הישוב לשמורה. מציע להכין מסמך פנימי כבסיס לתכנון גריעה.

- הרבה שנים לא מצליחים להחליט שום החלטה שנוגעת לישוב. מכיוון שחלקים מהישוב נמצאים בתמ"א 8 מציע ש"לא על הגב" של נחלות אלו נתקן את כל הישוב.

<u>החלטה:</u>
מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע מאשרת את הבקשה לגריעת השטח המבוקש מתחום שמורת הטבע המוכרזת הר מירון, בהתאם לסימון פיזי בשטח וסימון מדויק בתשריט של גבול ההרחבה בתיאום עם רשות הטבע והגנים. אישור ההרחבה מותנה בכך, שלא תהיה פגיעה בעצי אלון הגדולים שקיימים בתחום המגרשים.
ההחלטה התקבלה פה-אחד.

9. תכנית ג/17411: יערות דלתון קדש

מטרת הדיון: מבוקש אישור המועצה לשינוי יעוד מיער טבעי לשימור, יער טבעי לטיפוח ויער נטע אדם קיים לשמורת טבע (סה"כ 1,938 דונם) ומשמורת טבע ליער טבעי לטיפוח וליער טבעי לשימור (סה"כ 2,269 דונם). המלצת המועצה להכרזת השמורות שבתכנית (שמורת נחל חצור, שמורת הר עלמון, הרחבת הר יחמור וברכות דלתון).

גב' זהר זכאי:
התכנית משתרעת על שטח של כ- 27,000 דונם בתחומי שיפוט וועדות מקומיות מרום הגליל וגליל עליון. התכנית דנה במספר שמורות טבע: שמורת נחל חצור, שמורת הר עלמון, הרחבת הר יחמור וברכות דלתון. מתוכם 14,300 דונם של שטחי שמורות טבע ו- 9,500 דונם שטחי יערות.
מטרות התכנית:

1. להוות נדבך מרכזי בשמירה על רצף השטחים הפתוחים בגליל המזרחי וליצור רצף ירוק פתוח בין שמורת טבע נחל דישון בצפון ועד שמורת טבע נחל דלתון בדרום.
2. דיוק גבולות שטחי היער, שמורות הטבע והשטחים החקלאיים בתחום התכנית על מנת להסדיר את שימושי השטח ולהגדיר את התכליות והשימושים המותרים בכל ייעוד קרקע.
3. שינוי שטחי יער טבעי לשימור, יער טבעי לטיפוח ויער נטע אדם קיים בתמ"א 22 לייעוד שמורת טבע (סה"כ 1,938 דונם) ולחילופין שינוי שטחי שמורות טבע לשטחי יער טבעי לטיפוח וליער טבעי לשימור, בהתאם לייעודי תמ"א 22 (סה"כ 2,269 דונם) תוך התאמה למצב הפיזי קיים בשטח.

מר יואב שגיא:
מצער שבניגוד להחלטות חוזרות ונשנות של המועצה לא הוצגה בפנינו חוו"ד אקולוגית מקצועית המתארת את ערכי השטח בשמורה והצדקה האקולוגית לגריעה. פעמים רבות מציגים לנו כי הסיבה להחלפת שטחים היא הצורך בניהול השטח בידי גוף אחד. איני סבור שזו טענה מוצדקת שכן ניתן לשמור על אחידות בניהול גם בשטחים בעלי מעמד סטאטוטורי שונה (שמורה ויער), אבל כאן דווקא מפצלים שטח של צומח טבעי מתוך השמורה מצמידים אותו ליער נטע אדם והופכים אותו ליער בניהול קק"ל. מפנה את תשומת הלב לשטחי שמורה ערכיים במיוחד כמו תכנית הגלבוע שתוצג למועצה בעתיד שם אסור בשום אופן לוותר על שטח השמורה בטיעון כזה או אחר.

מר מנחם זלוצקי:
אני רואה את ההיסטוריה של ניהול השטחים הפתוחים והקונפליקט שהיה בין קק"ל לרט"ג. היה נתק מוחלט ומלחמות בין הגופים שלא גרמו לשום דבר טוב. הגיע עידן חדש של ניהול השטח. קודמו הרבה מאוד תכניות סטאטוטוריות על שטחים ערכיים שהיו תקועות רק בגלל הסכסוך בין שני הגופים. יש הבדל בין סטאטוטוריקה וניהול.
אכן חסרה כאן חוו"ד אקולוגית. כל השטח הנדון הוא איכותי. יש תכנית על שטח מאוד גדול, מתוכם 14,300 דונם שטח של שמורות טבע, ו- 9,500 דונם שטחי יערות.
למרות שמעמד של שמורת טבע חזק יותר ומגן יותר טוב על השטח - התכנית הזאת היא הטובה ביותר שהצליחו לקדם.

צריך להחליט האם לאמץ את התכנית כפי שהיא או לנסות להגיע לפשרה בין הגופים. מציע לאשר תחת מחאה והחלטה שלא תאושר יותר תכנית הכוללת חילופי שטחים, ללא חוו"ד מקצועית.

<u>החלטות:</u>

1. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה על שינוי יעוד מיער טבעי לשימור, יער טבעי לטיפוח ויער נטע אדם קיים לשמורת טבע (סה"כ 1,938 דונם) ומשמורת טבע ליער טבעי לטיפוח וליער טבעי לשימור (סה"כ 2,269 דונם).
2. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע ממליצה להכריז על שמורות הטבע שבתכנית יערות דלתון קדש (שמורת נחל חצור, שמורת הר עלמון, הרחבת הר יחמור וברכות דלתון).

8 חברים בעד
1 נמנע
ההחלטות התקבלו ברוב קולות.

רשמה: דפנה גימון, מרכזת המועצה

מאשר את הסיכום: ————————

מר מנחם זלוצקי – מ״מ יו״ר המועצה

העתקים:
ח״כ גלעד ארדן - השר להגנת הסביבה
ד״ר יוסי ענבר- מנכ״ל המשרד להגנת הסביבה
מר אלי אמיתי- מנכ״ל רט״ג
אדר׳ שמאי אסיף - ראש מינהל התכנון, משרד הפנים
גב׳ תמי בולר - מזכירות המועצה הארצית, משרד הפנים